

Právnická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra obchodního práva
Nám. Curieových 7
116 40 Praha 1

Věc: posudek diplomové práce
Téma: Bankové zmluvy
Autor: Lukáš Michálik
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Liška, LL.M.
Datum odevzdání: 28.1.2010

I.

Diplomant Lukáš Michálik předložil diplomovou práci na shora uvedené téma na 73 stranách včetně seznamu zkratk, přehledu použité literatury a pramenů, anglického shrnutí a klíčových slov v textu práce. Cílem tématu je prozkoumat skupinu smluvních typů upravených soukromým právem, zejména obchodním zákoníkem a vymezit jejich společné prvky a vzájemné odlišnosti. Jde o téma, které je častým tématem diplomových prací studentů. Katedra rovněž vypisuje výběrový předmět se zaměřením na bankovní obchody.

Při zpracování práce postupoval autor tak, že nejdříve vymezil otázky společné pro celé dílo, poté se věnoval rozboru jednotlivých smluvních typů. V závěru vymezil důsledky nově transponované evropské právní úpravy platebního styku na pojednávané otázky. Zpracování tématu vyžaduje poměrně rozsáhlé znalosti právní úpravy širšího okruhu smluvních typů, jakož i odborné literatury a případně i používané smluvní dokumentace adhezních smluv.

II.

Diplomant splnil cíl zvolené diplomové práce. Při zpracování tématu diplomové práce postupoval samostatně. Pro předloženou práci využil odbornou literaturu knižní a časopiseckou pouze v omezeném rozsahu. Z komentářů k obchodnímu zákoníku je zastoupen pouze komentář vydaný nakladatelstvím C.H.Beck. Diplomant rovněž zcela opomněl publikaci Plíva, S., Elek, Š., Liška, P., Marek, K. Bankovní obchody. Praha:ASPI, 2009, 220 s.

Práce neobsahuje žádné odkazy na judikaturu, byť lze připustit, že k bankovním obchodům je judikatura nepříliš hojná. Jestliže autor zmiňuje judikaturu, činí tak pouze obecně v textu bez citace příslušného pramene (např. str. 8 druhý odstavec, nebo str. 18 třetí odstavec).

Celkový počet poznámek pod čarou (51) lze považovat za dostatečný pro uvedený typ práce. Způsob citací odpovídá běžným standardům. Poněkud neobvyklý až matoucí je způsob číslování poznámek dvěma čísly na stejném místě textu (např. pozn. č. 25 a 26 nebo 28 a 29).

Diplomová práce je zpracována v obecné výkladové rovině s minimem problémových otázek. Autor zůstává na povrchu pojednané problematiky a v zásadě nezaujímá vlastní názory či stanoviska. V případě, že jsou v práci výjimečně obsaženy vlastní názory autora, jsou odůvodněny velmi stručně (např. str. 34 část 2.1.2 poslední odstavec) nebo odůvodnění není zařazeno vůbec (např. str. 40 poslední věta). Kladně lze hodnotit zařazení odkazů na připravovanou právní úpravu předmětných institutů v novém občanském zákoníku.

Za hlavní nedostatek předložené diplomové práce považuji zpracování důsledků právní úpravy zákona č. 284/2009 Sb. o platebním styku a zákona a zákona č. 285/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o platebním styku. Autor zvolil zařazení samostatného výkladu nové právní úpravy v části 3 bez hlubšího promyšlení vzájemných souvislostí s jednotlivými částmi diplomové práce. Důsledkem tohoto pojetí je určitá nekomplexnost výkladu jednotlivých otázek v předchozích částech práce. Jde zejména o následující problémy:

- část 1, kap. 1.2 – v diplomové práci provedené vymezení účastníků bankovních smluv nerespektuje novou právní úpravu platebního styku obsaženou zejména v části druhé zákona č. 284/2009 Sb. (např. platební instituce jako možný účastník smlouvy),
- na str. 26 až 27 uvedené pojednání o možnosti změny smlouvy jednostranným právním úkonem nereaguje na právní úpravu plynoucí z § 94 zákona o platebním styku (v diplomové práci je o právní úpravě pojednáno až na str.66), ačkoli pro ilustraci byla zařazena citace ze stanov ČS, a.s., která byla právě důsledkem nové právní úpravy platebního styku, o čemž např. svědčí uvedení pojmu „platební účet“,
- část 1, kap. 1.4 – neobsahuje zmínku o ochraně spotřebitele plynoucí ze zákona o platebním styku,
- na str. 53 obsažený výklad k otázce účastníků smlouvy o běžném účtu neuvažuje s platební institucí podle zákona o platebním styku.

Některé další konkrétní připomínky k diplomové práci:

- část 1, kap. 1.1 – vymezení pojmu bankovní smlouvy, resp. pojmu smlouvy bankovních služeb (str. 8) není v práci dostatečně odůvodněno,
- část 1, kap. 1.4 - byla opomenuta relevantní právní úprava plynoucí z části čtvrté zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších právních předpisů, a relevantní právní úprava vyplývající pro účastníky bankovních smluv ze zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- na str. 36 není jasné, proč by právní vztah mezi bankami podle § 687 ObchZ byl založený mandátní smlouvou,
- na str. 46 se autor ani nepokouší určit předměty, které by mohly být předmětem uložení podle smlouvy o bankovním uložení věci,
- na str. 46 je uvedeno, že na problematiku použití právní úpravy smlouvy o bankovním uložení věci na pronájem bezpečnostní schránky jsou odlišné názory. Uvedený odkaz v pozn. č. 42 tomu však neodpovídá, neboť uvádí názor jen jeden,
- na str. 48 třetí věta nedává smysl,
- na str. 52 vymezení podstatných částí smlouvy o běžném účtu neobsahuje závazek banky přijímat na zřízený běžný účet peněžní prostředky,
- na str. 60 autor vymezuje vkladový účet jako účet, který neplní platební funkci, ale na str. 66 ho přesto zařazuje mezi smlouvy o platebních službách,
- na str. 66 a 67 autor charakterizuje proces změny smlouvy o platebních službách upravený v § 94 zákona o platebním styku jako jednostrannou změnu smlouvy, ačkoli jde právní úpravu zvláštního způsobu akceptace návrhu poskytovatele služby na změnu smlouvy.

III.

Diplomant Lukáš Michálik předložil diplomovou práci velmi průměrné úrovně. Přes shora uvedené nedostatky je práce způsobilá k obhajobě. V průběhu obhajoby bych uvítal zejména vyjádření autora k některým souvislostem právní úpravy platebního styku k již naznačeným obecným otázkám bankovních smluv. Předloženou práci předběžně hodnotím stupněm dobře (3)

V Praze dne 15.2.2010

JUDr. Petr Liška, LL.M.
vedoucí diplomové práce